

YILKILARIN BOYADIĞI DAĞ MANZARASI

Kudret Ayşe Yılmaz

■ Nicedir beklediğim o yolculuk, karne hediyesi olarak, yaz tatilinin ilk sabahında gün ışıırken başladı.

Anneciğimin hepimizden önce uyanıp pişirdiği sütlü kömbelerin tatlı kokusu, yaz yağmurlarının vadi boyunca serdiği serinliğe seriliyor. Tepelere yuvalanmış sakinleştiren kuş seslerinden manalı cümleler seçmeye çalışıyorum: “Hoş geldin, ne de güzel gözlerin varmış!” desinler istiyorum galiba... Bu ötüşlerle ballanan çocuk kalbimin bütün odaları, mutlulukla dolup taşıyor. Yılan gibi uzayıp giden yol, tıkırtılara tıngırtılar ekledikçe arabanın tekerlerine biraz telaşlı biraz yorgun bazı hikâyeler anlatıyor sanıyorum. Tizden pese aheste aheste sinen bir ninni... Gözkapaklarım ağırlaşıyor.

“Geldik!”

Ellerime yüzüme sürülen çiçek gibi hava... Gözlerimizde gönenen engin yemyeşil bozkır... Küçük burnuma dolan ve yaşlanana dek oracıkta kalsın istediğim büyüleyici kokular etrafında yıldız tozları gibi uçuşuyor. Masalların saf dünyasından kopup gelmiş, dupduru bir nehre benzeyen, belleğime mühürlenecek bir tanışma bu. Bozkırın kalbine çiğ tanesi misali seyrek sepelek kurulan otağların arka yanlarında kuzular meleşiyor. Her biri anaları geldiği vakit süte, cana, sevgiye doycak.

İşte Emir Dağı... Asırlardır Türkmen obalarının ağıtlarını, gurbete gidenlerin içte oyulup duran sızılarını, kalanların geçim derdine kattıkları şükür katıklarını, alıçlardan süzölmüş tertemiz esinti selenini koynunda saklayan canlı bir hafıza anıtı.

Yaban kekiğinin, dağ menekşesinin, turuncusu gözyaydınlığına dönmüş çiğdemlerin rüzgârla harmanladığı bahar; yeşilin binbir tonunu her köşeye resmetmiş. Oluk başına vardığımızda bildiğim en

lezzetli, en soğuk sudan yudumlayarak koyunların hatıl boyu dizilişine dalıp gidiyorum. Suya kanan bir arda geçerken kayalıklarda ötüşen keklikleri, nazlı gözlerle seyre duruyor. Gökyüzünün yere en çok yaklaştığı bu muazzam düzlüklerde, eriyen karların emzirdiği toprağın sinelerinden bereket ayaklanmış, şahidim.

Asırlık ayak izlerini neredeyse görebilecek kadar pürüzsüz bir ahenge dâhil oluyorum. Avuçlarımdan taşan zaman; iyice yavaşlayan bir yaprak düşüşü, kınalı bir kedinin uyanışına benzer güçlü bir erinç muştusu... Şu ücrada nice topakevin dumanı ince ince tütmüş, birbirine bakan hangi gözler yüreğe seveda olup akmış kim bilir!

Dağın zirvesine tırmanma vakti geldi. Gönü daraltanları sağaltıp sakinleştiren bir yükseliş, omuzlara birikenlerden silkinip kurtulmak için iliklere doğru ilerleyen bir yorgunluk... Her adımda sarı sığırkuyrukları imdada yetişiyor. Toprağa böylesi güçlü tutunuşlarına şaşımamak elde değil. Sarının, yeşilin ve toprağın uyumu ruhumuza yeni, ender bir ezgiyi ilham diye sunuyor. Koyunlardan doğup batan çingirak sesleri, doğanın saf dinginliğine apak işaretler nakışlıyor. Eski çağların zenginliği, şimdiyi kement vurmaktan ehlileştiriyor. Çanlara, çobanın kavalına karışan türküler biz tırmandıkça seyrelip siliyor. Mayayı kıvama erdiren bir tefekküre ilmekler atıyorum.

İşte...

Yerden biten toz bulutları seçiliyor çok öteden.

Yılkı atları...

Ufkun sonsuzluğunda eriyen nefesleri, mutlak sessizlikte genişleyen rüzgârın kamçılacağı ivintinin kanatlarında zamansızlığın kalbine doğru savruluyor. Yelelerine dört mevsim örülmüş. Kışın sert ayazında birbirlerinin sıcağına sokularak hayatta kalan yılkı atları Yörüklerin direncini, sabrını, kışı da yazı da tanıyan tavrını yansıtan bir ayna cilalıyor. Vahşi birer şiir dizesi gibi peş peşe koşup uzaklaşmaları; kırıp döken ayazın ardında ışığını söndürmeden bekleyen cemreleri, yakıcı hüznü gönül hanesinden kovan ümidi, kırık hayallere sarılmış duaların ansızın hakikate dönüverişini düşündürüyor. İnsanın terk ettiği canlarındaki cevheri, asil bir özgürlüğün gerdanlığına dizen bir ilerleyiş bu.

Coşkulu, korkusuz, kaygısız, mutlu...

Çivi değmeyen tırnakları toprağı damgalarken insanoğlunun çok uzağına sınırlar çiziyor. Aynı ritimde doğan dörtlüye koşu, kalp atışlarına benzeyen bir heyecanla yankılanıyor doğanın bağrında. Hız ve güç yittikçe biten bir dostluğun, beşer yükünden kurtulan bir sürgünün hikâyesi seçiliyor nihayet. Nalın, semerin, gemin, kırbacın gölgesinden sıyrılan, öze döndüren bir yolculuğun; acımasız sınavlardan geçip dirliğe gürlük katışı... Çelikten göğsü keskin zorluklara siper ediş... Şaha kalkışlarıyla devran, ihtişamın eşiklerine yığılıp

kalıyor. Bir anlığına her şey duruyor. Bu güzellik; esen yelin, yağmur uman toprağın, kâh yıldızlarını ışılatıp kâh günü mum fitili gibi yakan gökyüzünün ortağıdır.

Eğilen binlerce baş üzerinden redif misali aşıp geçen yılık atları, hâlâ bir gerçeği fısıldıyor: fırtınanın ortasında, güvenin esamesi bile okunmazken -kelepçelensen de- her türlü telaştan kurtulup koş! Bu kaçış değil, kargıştan kurtuluşur ancak!

Koş,

Koş,

Koş...

Vücudun başka hiçbir vazifesi yokmuş gibi koşmak... Muhteşem kemiklerin, tüyler altında sivrilip belirginleşmeyle hız kazanarak, inanç tazeleyerek koşmak... Dağların eteklerine doğru uzanan nokta ve çizgiler... Sesin yerini, renklere; durumu, huzurun ihtişamlı buyruğuna; yaşamın bütün kapılarını, canlı dirlik kaynaklarına taşıyan bir reviş... Seyri eşsiz tablo, gururlu yalnızlıklarını bulutlara doğru sarsılmaz bir güçle savururken gözden siliniyor.

Tırmanmaya devam ediyoruz. Nağmesinde hüznün titrediği türkülere can bağışlayan bozkır, sararmaya durmuş saçlarını esen yelin kucasına bırakmış ve güneş, göğe elvanını kusursuzca işliyor. Emir Dağı'nın doruğuna dek nefes nefese... Sonunda! Emirbaba Türbesi'yle ve diğer şehit mezarlarıyla karşılaşıyorum. Oldum olası pek severim mezarları; bana daima gamsız, taze toprak kokan bir uykuyu hatırlatır. Kendi payıma düşen suyla o mezarları suluyorum. Ölüm her fâninin gözüne yokluk sürmesini çekecek olsa da bazılarının gidişi, varlığı kadar şanlı hatırlanacak.

Tabiatın zarif mimarisi, zamanın sessiz şahidi, haşmeti sabrının içinde yuvalanmış dağ! Ebediyetin yol haritasında pusulası hiç şaşmamış, çivilenip dengeleyen, kudretli kalkanı darbesiz... Göğün çivit, ak, masmavi, mor renklerine başını uzatıp dâhil olan yüce Emir Dağı'ndan "Beni unutma!" diyerek bir taş alıp atıyorum cebime. Derdini dinlemeye geldim: inzivanı, feleğe açılan kapılarını, gönüllere ördüğün köprüleri, yüreğinde beslediğin Isıtma suyunu... Ruhu ferahlatan azamet abidesi, nice sırlar vardır hafızanda kim bilir! Kaç tohum patladı toprağında, hangi narin çiçeklerin incecik belleri yaslandı kuytuna, kaç keklik sekti sert kayalarında, kaç kartalın dinlendiğini gördün zirvende? Puslu doruklarında, insanın asla öğrenemeyeceği kadim efsaneler sessizce demlenmekte eminim. Ah bir dilin olsa da anlatsan... Gözlerin olsa da bakabilsen insanın hâline. Görkemli beşiğinde hayat veren kalbini dinliyorum. İhtiyar bir bilge gibi okşasan çocuk saçlarımı... Hafiflesem...

İniş, çıkıştan kolay. İnmek, çıkmaktan neyse ki daha kolay! Yayla suyunun yanına vardığımızda yeni demlenmiş mis gibi çayın kokusu karşılıyor bizi. Hatıl içinde bekleyen yerli karpuzlar tadından çatlamak üzere. Kenardan sü-

ren incecik su yoluna, mavisi eflatuna çalan kelebekler konup kalkıyor. Ne de çabuk içiveriyor suyu buncacıklar, diye düşünürken emsalsiz zarafetleri ile gözlerim bayram ediyor.

Güneş, kızıl çizgilerle gökten çekilirken bozkırın özgür seyrinden nasibimizi alıp derin huzurun yelkenlerine, hayranlık da doldurarak Gölcük'e varıyoruz. Ayaklarımın yeşil otların dibinde sessizce akan incecik su tabakasına gömülü-şü, zümrütten bir denizin üzerinde yürüdüğüm hissi uyandırıyor. Solmayan yeşilin serinliği, esen yelin savurduğu çayır çimene karışıyor. Taş sırtındaki kaklığa işaret eden babam, çocukken oradan su içtiğini anlatıyor. Bir zamanlar onun da küçücük bir çocuk olduğunu fark etmek garip geliyor ilkin, sonra bir gün büyüyeceğimi anlamak kalbimin kozasından kelebekler uçuruyor. Vaktin hâlini seçmek için ömrün seyrini çözmüş olmak gerekli. Büyümek, çocukluktan kalan izleri tarif edecek bir dil arama gayretinden pek de farklı değilmiş. Yenice anlıyorum.